

חלק ד: הערכה של פסקאות השוואה

בחלק זה נציג ראשי פרקים להערכה, אשר יכולים לשמש הן את התלמידים לצורך הערכה עצמית, וכמובן את המורים והמדריכים העוסקים בטיפוח ההבעה. קיימים שלושה תחומים שאליהם רצוי להתייחס בהערכת פסקת השוואה:

1. התוכן
2. המבנה
3. הלשון

לגבי כל אחד מתחומי הערכה אלה, נציע כאן אפיון של שלוש דמות כיצוע: טובה, בינונית וחלשה

מאפיינים של פסקת השוואה טובה

תוכן הפסקה

- התוכן בפסקה טובה מוצג בבהירות: כל משפט ברור בפני עצמו; קשור ורלוונטי לנושא ההשוואה וקשור באופן הגיוני למשפטים שלפניו ואחריו.
- מסקנת ההשוואה נובעת מן המידע שהוצג בגוף ההשוואה.
- הפסקה מאוזנת סביב קריטריונים ברורים, כלומר, כאשר אומרים משהו על מושווה א' בהקשר של קריטריון מסוים, אומרים משהו על מושווה ב' בהקשר של אותו קריטריון.

מבנה הפסקה

בפסקה טובה נזהה בקלות את שלושת המרכיבים הנחוצים:

1. משפט פותח המציג את שני המושווים במשפט מכליל.
2. גוף הפסקה העוסק בדומה ובשונה בין המושווים על פי קריטריונים מוגדרים וברורים.
3. משפט סיכום שבו מופיעות מסקנות שנגזרו מן ההשוואה.

בנוסף, המבנה של הפסקה – מפוצל, משולב, או מבנה של דומה ושונה – יהיה ברור לקורא ועקיב (קונסיסטנטי).

לשון הפסקה

כמו בכל סוג של כתיבה, על מנת לכתוב פסקת השוואה טובה יש לשמור על כללי הדקדוק והשפה בתחומים הבאים:

1. איות
2. פיסוק
3. ניסוח
4. שימוש בשפת ההשוואה (מילות קישור המתאימות להשוואה)

מאפיינים של פסקת השוואה בינונית

תוכן הפסקה

המידע רלוונטי לנושא
קיים איזון במידע בהשוואה

מבנה הפסקה

קיים מבנה של פסקה עם שלושת המרכיבים: פתיחה, גוף, וסיכום
קיימים קריטריונים להשוואה

לשון הפסקה

כללי הדקדוק והשפה נשמרים במידה בינונית; יש חריגות וטעויות.
חסרות מילות קישור מתאימות להשוואה

מאפיינים של פסקת השוואה חלשה

הדירוג של פסקה כ"חלשה" נובע מחוסר התאמה לתנאים רבים שהוצגו. ברמה זו
קיימים ליקויים מכל המישורים.

תוכן הפסקה

המידע בפסקה לא רלוונטי
אין קשר בין המשפטים
אין איזון בהשוואה

מבנה הפסקה

חסר מבנה מוגדר- המשפטים כתובים כרשימת נקודות
אין קריטריונים להשוואה

לשון הפסקה

ניסוח לקוי
אין שימוש במילות קישור להשוואה
שגיאות כתיב
חסרים סימני פיסוק

מפת חשיבה להשוואה ממוקדת

שלב א: מהם פריטי ההשוואה? בין מה למה משווים?

שלב ב: מהי מטרת ההשוואה?

שלב ג: מהם הקריטריונים (תבחינים) להשוואה?

שלב ד: מה הדומה בין שני המושגים?

שלב ה: מה השונה בין שני המושגים?

שלב ו: מהן המסקנות? מה למדנו מן התהליך?

מפת חשיבה להשוואה פתוחה

שלב א: מהם פריטי ההשוואה? בין מה למה משווים?

שלב ב: מה הדומה בין שני המושגים?

שלב ג: מה השונה בין שני המושגים?

שלב ד: מהן המסקנות? מה למדנו מן התהליך?